

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research)

ประเภทการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Study) เพื่อศึกษาหลักสูตรและเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมพื้นบ้านที่ปรากฏอยู่ในหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษา นอกจากนี้ยังทำการเปรียบเทียบหลักสูตรและรายวิชาที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมพื้นบ้านที่ดำเนินการสอนอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนการทำการสำรวจกิจกรรมที่ปรากฏอยู่ในกิจกรรมเสริมหลักสูตร นอกหลักสูตรและความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมทางวัฒนธรรมพื้นบ้าน เพื่อประโยชน์ต่อการเสนอแนะให้มีการปรับปรุงให้ตรงตามเนื้อหาข้อบ่งชี้หลักสูตร โครงสร้างและกิจกรรม เพื่อสนองต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ตลอดจนความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษา

ในบทนี้จะกล่าวถึงวิธีดำเนินการวิจัยซึ่งจะประกอบด้วย ๒ ขั้นตอนคือ

ขั้นตอนที่ ๑ เป็นการศึกษา สำรวจหลักสูตรโดยผู้วิจัยได้นำหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ เฉพาะมหาวิทยาลัยปึกในระดัับปริญญาตรีนำมาศึกษาตามประเภทของวัฒนธรรมพื้นบ้าน คือ วัฒนธรรมพื้นบ้านประเภทที่ท่องอาศัยภาษาเป็นสื่อ ประเภทที่ไม่ต้องอาศัยภาษา และวัฒนธรรมพื้นบ้านประเภทประสมประสาน โดยศึกษาแยกเป็นจำนวนรายวิชาพื้นฐานทางวัฒนธรรมพื้นบ้าน แต่ละสถาบันอุดมศึกษา และรายวิชาเอกในระดัับปริญญาตรี นำเสนอในรูปของการบรรยายและตารางแสดงการเปรียบเทียบ

ขั้นตอนที่ ๒ ดำเนินการวิจัยโดยใช้แบบสอบถามประกอบด้วย

๑. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
๒. การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัย
๓. การเก็บรวบรวมข้อมูล
๔. วิธีดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

๑. ประชากรและตัวอย่าง

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

ที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ปีสุดท้ายในปีการศึกษา ๒๕๒๘

กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)
 ไซเทนท์สุ่มตัวอย่างของ โรเบิร์ต วี เคจซี (Robert V. Kejcie) และคาร์ล
 คับเบิลยู มอร์แกน (Daryle W. Morgan) ซึ่งได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างดังนี้คือ

ลำดับที่	ชื่อสถาบัน	ประชากร	ตัวอย่าง
๑	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	๓๑๔๒	๓๔๖
๒	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	๒๓๐๑	๓๓๑
๓	มหาวิทยาลัยมหิดล	๘๓๕	๒๖๕
๔	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	๒๑๒๗	๓๒๗
๕	มหาวิทยาลัยศิลปากร	๖๔๗	๒๔๒
๖	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	๓๘๓๒	๓๕๑
๗	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	๑๓๓๒	๓๐๒
๘	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	๒๗๘๘	๓๓๘
๙	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	๑๔๓๑	๓๐๖
๑๐	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า	๑๘๕๖	๓๒๐
๑๑	สถาบันเทคโนโลยีการเกษตร	๗๘๖	๒๖๐
	รวม	๒๑,๑๑๗	๓,๓๘๘

จากการสุ่มตัวอย่างดังกล่าว ได้ตัวอย่างเป็นนิสิตนักศึกษาจาก ๑๑ สถาบัน
จำนวนทั้งสิ้น ๓,๓๔๘ คน

๒. การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยมีขั้นตอนและวิธีการสร้างเครื่องมือดังนี้

๑. ศึกษาเอกสารการจักกิจกรรมของสถาบันที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมพื้นบ้าน
กิจกรรมเสริมหลักสูตร และกิจกรรมนอกหลักสูตร
๒. สัมภาษณ์และให้นิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กลุ่มตัวอย่าง
เขียนถึงปัญหาของวัฒนธรรมพื้นบ้าน ทั้งที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและการจักกิจกรรม
ของสถาบันเพื่อใช้เป็นแนวทางในการนำมาจักสร้างแบบสอบถาม โดยสร้างเป็นแบบมาตราส่วน
ประเมินค่า (Rating Scale) ๕ ช่วง ซึ่งครอบคลุมถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ
วัฒนธรรมพื้นบ้าน
๓. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ๒ ท่านได้ตรวจสอบ ความตรง
ตามเนื้อหา (Content Validity) และพิจารณาให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อ
การปรับปรุง
๔. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วมาแก้ไขข้อ
บกพร่องตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา
๕. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนิสิต
นักศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน ๕๐ คน แล้วนำแบบสอบถามที่ทดลองใช้
แล้วมาหาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
(Coefficient of Alpha)

ได้ค่าความเที่ยงแบบสอบถามด้านการจักกิจกรรมทางบ้านวัฒนธรรมพื้นบ้าน ด้านความ
คิดเห็นของนิสิตนักศึกษาต่อการเรียนการสอนและการจักกิจกรรมทางวัฒนธรรมพื้นบ้านและทั้งหมด
เป็น ๐.๘๐๒, ๐.๘๓๘ และ ๐.๘๐๘ ตามลำดับ

๖. จากนั้นผู้วิจัยนำผลการทดลองใช้แบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ โดยเฉพาะในด้านการใช้ภาษา จนได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ จึงนำไปใช้กับตัวอย่างต่อไป

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยอาศัยแนวทางที่ได้สัมภาษณ์ และสอบถามกลุ่มตัวอย่างของนิสิตนักศึกษาถึงปัญหาทางการเรียน กิจกรรมและความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมพื้นบ้าน นำมาเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการสร้างแบบสอบถาม ซึ่งได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ ทางด้านวัฒนธรรมพื้นบ้าน จำนวน ๖ ท่าน และนำมาแก้ไขจนสมบูรณ์ แบบสอบถามได้แบ่งออกเป็น ๓ ตอนคือ

- ตอนที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ
- ตอนที่ ๒ ข้อมูลจากการสำรวจการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมพื้นบ้าน
- ตอนที่ ๓ ความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาต่อการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมพื้นบ้าน

๓. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมแบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะคือ

๑. ผู้วิจัยเดินทางไปแจกและเก็บข้อมูลแบบสอบถามด้วยตนเอง ได้แก่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และมหาวิทยาลัยมหิดล

๒. การส่งและเก็บแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ได้แก่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า สถาบันเทคโนโลยีการเกษตร

แบบสอบถามที่นำไปแจกเองและส่งทางไปรษณีย์ ตามจำนวนตัวอย่างที่สุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ของโรเบิร์ต วี เคจซี่ (Robert V. Kejcie)

และคาร์ลิด คัมเบิลยู มอร์แกน (Daryle W. Morgan) ทั้งหมดจำนวน
๓,๓๘๘ ฉบับ รั้งคืน ๒,๘๘๕ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๑๘ ของแบบสอบถามทั้งหมด

ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป และได้รับกลับคืนมา จำแนกตามสถาบัน
อุดมศึกษา แสดงได้ดังตารางที่ ๑ ดังนี้

ตารางที่ ๑ จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน จำแนกตามสถาบันอุดมศึกษา

สถาบันอุดมศึกษา	จำนวน ที่ส่งไป	จำนวน ที่ได้รับคืน	คิดเป็น ร้อยละ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	๓๘๖	๒๘๕	๘๒.๐๘
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	๓๓๑	๓๐๕	๙๑.๘๕
มหาวิทยาลัยมหิดล	๒๖๕	๒๕๖	๙๖.๖๐
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	๓๒๗	๒๖๐	๗๙.๕๑
มหาวิทยาลัยศิลปากร	๒๕๒	๒๓๐	๙๑.๖๖
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	๓๕๑	๒๗๕	๗๘.๓๕
มหาวิทยาลัยขอนแก่น	๓๐๒	๒๘๖	๙๕.๐๓
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	๓๓๘	๒๘๑	๘๓.๑๓
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	๓๐๖	๒๕๐	๘๑.๖๖
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า	๓๒๐	๒๗๕	๘๖.๒๕
สถาบันเทคโนโลยีการเกษตร	๒๖๐	๒๐๕	๗๘.๘๕
รวม	๓๓๘๘	๒๘๘๕	๘๕.๑๘

๔. วิธีดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

๑. สำหรับการศึกษาศึกษาและสำรวจวิชาที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมพื้นบ้านนั้น ศึกษาและสำรวจโดยนำเสนอในรูปของตารางระหว่างสถาบันทั้งหมดประกอบกับการบรรยายเป็นความเรียง

๒. สำหรับจำนวนรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมพื้นบ้านที่ปรากฏในโครงสร้างของหลักสูตรทั้งส่วนที่เป็นวิชาพื้นฐานบังคับและวิชาเอกในสถาบันอุดมศึกษานำเสนอในรูปของตารางการเปรียบเทียบระหว่างสถาบัน ตามเกณฑ์มาตรฐานสากลของครุ เนกิ

๓. สำหรับข้อมูลจากการสำรวจการ จัดกิจกรรมทาง คำนวณวัฒนธรรมพื้นบ้านวิเคราะห์ โดยนำคำถามแต่ละฉบับมาตรวจให้คะแนนเป็นรายข้อตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ กล่าวคือ ให้คะแนน ๕, ๔, ๓, ๒, ๑ สำหรับคำตอบมากที่สุด, มาก, ปานกลาง, น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ จากนั้นคำนวณค่ามัธยิมเลขคณิต แสดงค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานจากคะแนนของข้อมูลดังกล่าวโดยคำนวณแยกเป็นรายสถาบันอุดมศึกษาครบทั้ง ๑๑ สถาบัน แล้วนำค่ามัธยิมเลขคณิตที่คำนวณได้มาจัดเป็นระดับ "น้อย" "ปานกลาง" และ "มาก" อย่างใดอย่างหนึ่ง โดยใช้เกณฑ์ความชว่งพิสัยของค่ามัธยิมเลขคณิตและแต่ละช่วงดังนี้คือ ค่ามัธยิมเลขคณิตระหว่าง ๑.๐๐ - ๒.๓๓, ๒.๓๔ - ๓.๖๖ และ ๓.๖๗ - ๕.๐๐ จัดอยู่ในระดับ "น้อย" "ปานกลาง" และ "มาก" ตามลำดับ ในขณะที่เดียวกันนำค่ามัธยิมเลขคณิตของแต่ละข้อคำถามมาจัดเรียงตามความมากน้อย แล้วจัดอันดับ จากนั้นนำข้อมูลที่วิเคราะห์ทั้งข้างต้นมาสรุปเพื่อเปรียบเทียบการจัดกิจกรรมทาง คำนวณวัฒนธรรมพื้นบ้าน และความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาต่อการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมพื้นบ้านเป็นรายข้อเพื่อพิจารณาว่าในข้อคำถามใดมีสถาบันอุดมศึกษาจัดกิจกรรมหรือมีนิสิตนักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมพื้นบ้านอยู่ในระดับใดเป็นส่วนใหญ่โดยทำการร่างสรุปจำนวนสถาบันและแจกแจงตามระดับซึ่งแยกเป็น "มาก" "ปานกลาง" และ "น้อย" ในทำนองเดียวกันเพื่อพิจารณาว่าสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ทั้ง ๑๑ สถาบันที่ศึกษามีสถาบันใดบ้างที่ส่วนใหญ่จัดกิจกรรมทาง คำนวณวัฒนธรรมพื้นบ้าน และที่นิสิตนักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมพื้นบ้านอยู่ในระดับมาก ปานกลาง หรือน้อย ใ้สรุปจำนวน

ข้อคำถามที่สถาบันอุดมศึกษาแต่ละสถาบันจัดกิจกรรมหรือนิสิตนักศึกษามีแนวความคิดอยู่ในแต่ละระดับไว้ควยในตารางเดียวกัน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลอาศัยสถิติเพื่อการบรรยาย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน